

**RÄPINA
AIANDUSKOO**
looduslähedasem elu

Aeg & Vaim

TEMPUS & SPIRITUS

www.aianduskool.ee/koolileht

24.11.2015

„Elus pole midagi, mida oleks vaja karta; on vaid see, mida tuleb mõista.“ Marie Curie

Elu on täis usumatult häid üllatusi ja võimalusi. Me kasutame ikka aeg-ajalt sõnu „oleks“ ja „poleks“. Lööme ukse enda nina ees kinni ja pärast kurvastame, miks küll keegi seda lahti ei tee. Aga kui astuks ise julgelt uksest sisse? Teeks, ütleks, korraldaks ise?

Eelmisel aastal, esimest korda Õpilasesinduse presidendiks kandideerides tegin endale, ise seda teadmata, kingituse. Õpilasesindust juhtides sain uusi anekdoteid ja aktiivseid sõpru, hulga enesekindlust ning avastasin, et esialgu tüütu ja keerulisena tundunud töö teeb mind iga päevaga aina õnnelikumaks.

Õnn, see habras ja kaduv tunne, mängib lõbustatult peitusmängu, varjates end alati käeulatuses. Ta kardab inimeste hirme ja muresid ega näita oma nägu paigalseisjale. Ta tahab liikuda jooksusammul, peatudes vaid hetkeks, väärt mälestuste talletamiseks.

Nõnda siis hakkasin minagi jooksma – ühest tunnist teise, koosolekult autokooli, koolist huviringi ja õhtul ühiselamusse õppima. Kartsin, et lõpuks purunen kooli-kodu-kohustuste orkaani keskel. Kooliaasta lõpu lähenedes jõudsin järeldusele, et mõnikord peabki murduma, mõistmaks, kus on mu võimekuse piirid. Kui piirid leitud, saab hakata neid ületama. Ükski oma eriala meister pole saavutanud edu end pidevalt proovile panemata.

Usun, et oleme siia ilma loodud tarkuste ja kogemuste omandamiseks. Seetõttu olen tänulik iga kooliürituse korraldamise, matemaatilise probleemi ja toimeka päeva eest. Aasta tagasi ma ei osanud seda kõike tõeliselt hinnata. Aasta tagasi ma veel ei mõistnud kui palju võib muuta üks julgelt avatud uks.

Eliisabet Ojar, AE13-11-K

Foto: T. Mastik

Õpipoisid lõpetasid kooli

Kevadel otsustas aianduskool taaselustada õpipoisid ning alustati maastikuehituses haljasalade hooldaja osakutse õppega. Õpe algas 13.aprillil ning õpiajaks 9 kuud. Õpipoisid ehk ametlikumalt statsionaarne töökohapõhine õpe koosnes 8-st õppenädalast aianduskoolis ning sessioonide vahepealsest ajast praktikast töökohas. Kevadel alustas õppega 7 õpilast ning lõpuni jõudis 5 koolitatud haljasalade hooldajat. Kaheksa õppenädala sisse mahtus õpetust muru rajamisest ja hooldamisest, istutusvalade rajamisest ja hooldamisest, keskkonnahoiust ja maastikuhooldusest ning paljustki veel, kokku üle tuhande tunni õpet. Õppekava läbisid ning haljasalade hooldaja osakutse, tase 4 omandasid 5 lõpetajat: **Kuno Mägi, Katrin Oja, Mariliis Ostra, Anu Parksepp-Lahe ja Ille Rämmer.**

19.novembril toimunud lõpuaktusel aianduskooli direktori Kalle Toomi sõnadest jäi kõlama, et õpipoisid puhul ei saaks küsida, mis edasi? Kõik lõpetanud on tööinimesed ning õpitut saab rakendada kohe oma töös. Samuti olid õpipoisid mõlemad pooled – õpilased ning kool. Õpe oli kontimööda ka

Ille, Katrin, Anu, Mariliis ja Kuno

lõpetajatele ning mõnigi heietas mõtet tulla veel õppima peatselt algavale nooremaednik õpipoisid õppesse.

Priit Karjane, maastikuehituse juhtõpetaja

Foto: K.Nurk

TÄNASES LEHES: Avatus ja empaatia päästavad maailma! Kesklinnata Melbourne! Siga mikroskoobi all! Võrratu võrkpall! Külalislahkus Lea ja Aivo koduaias ning Kobuleti kutsekoolis! Porgandi ja kõrvitsa kohtumine! ...ja palju muud huvitavat!!!

Mis tehtud ...

26. okt.	Kursustevaheline mälumäng
28. okt.	Kõrvitsapäev
5. nov.	Sügisball
10. nov.	Haljasalade korrastamise talgud
12. nov.	Kursustevaheline mälumäng
16. nov.	Võrkpallivõistlused
19. nov.	Õpipoiisõpilaste lõpuaktus
19. nov.	Noortekonverents „Lahe koolipäev“

... mis teoksil

25. nov.	Eesti koolinoorte XIII mälumängumeistrivõistluste eelvoor Põlvas
27. nov.	Kutsekoolide sügispäev Väimelas
1. dets.	Ühiselamutevaheline mõõduvõtmine
3. dets.	Kursustevaheline mälumäng
10. dets.	Jõulupidu

Traditsiooniline sügisball

5. novembril toimus Räpina Aianduskoolis traditsiooniline ning suurejooneline sügisball. Õhtujuhtideks olid särasilmased õpilased **Reta Poolak** ja **Jan Remmelg**. Meie kooli õpilased ja õpetajad nägid suurepäraselt välja! Kogu õhtu kulges ikka naeru ja tantsu saatel. Tore oli vaadata, kuidas õpetajad ja õpilased tulid argipäevast välja ning nautisid ja tundsid end vabalt ballimelus. Tantsumuusika eest hoolitses ansambel *Säde*. Vahepauside ajal pakkusid meelelahutust nii meie, kui Räpina Muusikakooli ja Ühisgümnaasiumi õpilased.

Fuajeesse kaetud snäkilaud oli väga rikkalik, kuid samas lihtne, tervislik ja maitsev. Siinkohal tänusõnad Retale, kes oma sõpruskonnaga võttis toidutegemise enda kanda. Suurepärased suupisted

ning smuutid olid õpilaste valmistatud.

Õhtujuhtide poolt läbiviidud seltskonnamäng pakkus palju elevust ja nalja ning ka pealtvaatajatel oli ülimalt lõbus.

Suur kummardus meie floristika eriala õpilastele ja õpetajatele, kes tegid valmis suurepärase fotonurga ning põnevad saalikaunistused.

Õhtu jooksul toimus ka *õhtutähe* ja *õhtutähe* valimine, st valiti peo kõige säravam noormees ja neiu. Õhtutähed 2015 on **Heleen Luuka** ja **Erik Rüütel**.

Lisaks valis vilistlaskogu välja balli paari. Ballipaar 2015 on **Loreida Purga** ja **Indrek Lillenberg**.

Õhtu finaalsiks - üllatuseks oli suur tort, mis tordiküünalde säras saalis auringi tegi. Loodetavasti jagus torti kõigile peolistele. ☺

Karl Jürgen Porro, AE15-41-K

Jan ja Reta

Heleen ja Erik

Indrek ja Loreida

Aitäh abilistele!

Sügisballi edukaks läbiviimiseks on vaja meeskonda, kes aitab pidu ette valmistada ja läbi viia. Meie tublide õpilaste ja töötajate kaasabil laabus kõik suurepäraselt. Meeldiv oli, et õpilased ise valmistasid suupisted ja küpsetasid kringlid. Laud oli tõepoolest kena ja rikkalik. Sponsorite toetusel sai hoo sisse loosiratas, kust keerlesid välja väga erinevad ja toredad auhinnad. Igale maitsele midagi. ☺ Sponsorite poolt oli samuti balli üllatus – maitsev tort.

Suur tänu kõigile, kes osalesid ballil ja neile, kes aitasid pidu korraldada.

Sügisballi pilte ja videoid leiab aadressidelt:

http://ak.rapina.ee/pg/galerii/var/15,11,05_Sugisball/index.htm

<https://plus.google.com/photos/100219595767334196588/albums/6214485469247941025?sort=1>

Külli Nõmmistu, sügisballi korraldaja

Täname toetajaid

Ilusalong Bonare, Keskkonnaamet, Põlvamaa Omavalitsuste Liit, Räpina Loomemaja, Charlotte OÜ, Dikland OÜ, Büroo+, Räpina Vallavalitsus, Põlvamaa Turismiinfokeskus, Mariine Riie OÜ, Päästekomando, Politsei- ja Piirivalveamet, AS Räpina Haigla, Värska Vesi AS, Toivo Niiberg, Raimo Kiudorf, Reti Randoja-Muts, Sirje Tooding, Jaan Kivistik, Urmas Roht, Katrin Uurman, Väino Talv

Avatus

Avatus on niivõrd laiahaardeline väärtus, mis sisaldab endas peaaegu kõike. Ta sisaldab vastuolusid – avatus on korraga seisund ja protsess, samal ajal edasimine ja tagasivaatamine, saamine ja andmine. Avatus on traditsioonide säilitamine ja samas uued algatused, valmisolek õppida kogu elu. Avatus võib nõuda julgust. Sel list julgust, et minna vastuollu tavadega, aga ka julgust tunnistada, et tehti valesti. Avatus on aktsepteerimine, empaatiline mõistmine, et ka teistmoodi mõte ja toimimine pole mitte vale, vaid lihtsalt erinev.

Esimene akadeemia avati 367. aastal eKr kui Platon asutas oma aias kooli, millele ta andis nime Kreeka sangari Akademos järgi. Nimi on ajaga saanud tähenduse ning nimetust “akadeemia” kasutatakse veel 2400 aastat hiljem. Esimene akadeemia oli tõepoolest avatud – õpetlased kogunesid aeda arutlema, see akadeemia ei olnud seinte ja tarade taga.

Suletud meel ei ole suletud vaid neile mõtetele, mis tulevad väljast, aga tihti peale suletud ka iseendale. See on suletud uutele mõtetele ja kõigele, mis võiks ähvardada *status quo*'d. Kuid kui suudetakse avada uks, kasvõi natukenegi alustuseks, siis ideed, mis on kannatlikult oodanud värava taga, voolavad sisse.

Kool ei saa olla suletud. Kool, mis tegutseb keset aeda ja mille õpe toimub väga palju avatud looduses, saab olla ja toimida ainult avatuna. Avatuna kõigile, kes tahavad siia tulla.

Kaasaja üks enimtõlgitud Jaapani kirjanikke Haruki Murakami on kirjutanud: “Mis juhtub kui inimesed avavad oma südamed? Nad muutuvad paremaks.”

Selle ütlusega saabki tegelikult kokku võtta selle, miks avatus kui väärtus on oluline. Olla avatud, tähendab olla parem. Eelkõige parem iseendale ja seeläbi parem kogu maailmale.

Kaia Nurk, arendusspetsialist

Avatus ja empaatia

Seoses sõnaga „*avatus*“ kajastub mu silme ette mitu lahke naeratus – sõpra ja tuttavat. Tegu on inimestega, kellest lausa õhkub siirast huvi neid ümbritseva vastu. Avatus tähendabki minu jaoks eelkõige teeskluseta olekut ning kustumatut soovi õppida midagi uut. Püüdes ja tahtes aru saada koolis õpitavast või mõtestades lahti mõnd raamatut, avaldub see väärtus väga selgelt, tehes uue informatsiooni omandamise lihtsaks ja loomulikuks tegevuseks. Lahtine pea ja süda ei tunne eelarvamusi ega hukka mõistmisi ning on meistrid empaatias. Seetõttu leidubki isegi võhivõõraid, kellega koos saame olla niivõrd vabalt, nagu oleks suhelnud juba aastaid.

Räpina Aianduskoolgi on kunagi olnud nii õpilastele kui ka töötaja-

tele üks tundmatu hoone ja saanud meile koduseks ja seda suuresti just tänu oma väärtustele. Pingevara, avatud õhkkond väljendub eelkõige õpilaste seas – teineteise aktsepteerimise, julgustamise ja abistamise kaudu. Inimesi ja uusi ideid hinnatakse kõrgelt ega põlata ära. See on väga oluline, sest ilma avatuseta poleks arengut, ei leiduks lahendusi probleemidele.

Mitte keegi pole täiuslik ja eksimusi tuleb ette kõigil, aga tunnistades oma vigu ja õppides neist, saame olla iga päev natukene paremad inimesed kui eile. See on see, mis viib edasi ning teeb ühe pealtnäha tavalise koolimaja soojaks, koduseks ja kutsuvaks kohaks.

Eliisabet Ojar, AE13-11-K

Sisehaljastuse ettevõtted Tartus

Reedel, 13. novembril toimus aianduskooli maastikuehitajate ja floristide väljasõit Tartusse, suurematesse toataimede müügi- ja sisehaljastuskeskustesse.

Sisehaljastuse tundide raames toimunud väljasõit tekitas korraliku pildi sellest, mis hetkel meil kohalikes taimede jaemüügi kohtades toimub, milliseid taimi on enim müügil ja kuidas on loodud Tartu suurematesse keskustesse sisehaljastus.

Kuna läbisime üsna palju kohti (3 müügi- ja 3 haljastuskeskust), tekkis arvamusi ja võrdlusmomente palju. Mõttekohti tekitasid erinevate äride strateegiad - milliseid taimi pakkuda ja kui suures koguses eksponeerida ja toimetada, et ellu jääda. Haljastuskohad olid erineva ajaloo ja taimede valikuga.

Kõigist kohtadest enim tahaks välja tuua Jardini hulgiladu, mis jättis kõige parema mulje. Saime pildi sellest, mis toimub ettevõtte välipiiridel - õuemüügis, kui ka sellest, kui hästi on korraldatud töö majas sees. Suur valik taimi kohapeal oli silmale mõjus, samuti oli hea tunda töötajate suurepärasest suhtumisest klienti - tekkis tunne, et siia tuleks tagasi küll.

Samuti Mileedi hulgiladu, kus kauba valik algab juba dekoratsioonidest ja lõppeb korraliku taimervalikuga, avaldas muljet. Avastamist jätkus seal rohkem kui tunni jagu.

Väga tore üldpildi jättis hiljuti avatud Tartu Loodusmaja, kus on avastamist ja ringi vaatamist nii suurtel kui väikestel.

Üks hea õpetus sellest päevast peaks mõtlema panema kõiki lugejaid: "Hea ja kvaliteetse toailile või sisekujundusidee saamiseks ei piisa esimesest poest või haljastuskohast - vahest on vaja sõita kaugemale ning maksta rohkem, või hoopis otsida natuke kauem ja leida mõistliku hinna eest".

Kadri Kõomägi, ME13-12-K

Foto: Loore-Ly Mahla

Mileedi hulgiladu

Meie aiad

Aivo ja Lea koduaed

1998. aastal otsustasid **Lea** ja **Aivo Pedosk**, et aitab korteris elamisest, ostame endale maja! Kandidaate, mida vaatamas käidi oli mitmeid, kui aga jõuti nende praegusesse koju, tekkis see õige tunne. Edasi enam ei otsitutki. Aias olid olemas viljapuud, tarbetaimed ja mõned ilutaimedki, kuid suurem osa praegusest aiast on pere koostöö tulemusena valminud. Esimene asi, mis uude koduaeda rajati oli klaasist kasvuhoone. Nii Lea kui ka Aivo on mõlemad lõpetanud Räpina Aianduskooli, mitte küll ühel kursusel õppides, sest Aivo oli kooli tulnud varem. Aianduskoolis toimunud õpingutest, tunnistavad mõlemad, on palju abi olnud. „Perenaise kasu on see, et ka mehel on aiandusharidus. See on super!“ ütles Lea aias tehtavaid töid ja tegemisi kommenteerides. Ta leiab, et rohimine ja kõõgililja ning muidugi lilled eest hoolitsemine on naise töö, kuid samas kinnitab, et vajadusel niidab ta ka muru ja kaevab. Paljud tööd on neil jagatud ja näiteks õunapuid lõikab nende peres see, kellel parasjagu aega ja tervist on, rõhub Lea jällegi mõnusale tõsiasjale, et mõlemal on aiandusalane haridus ja seega ka oskused õunapuude lõikamiseks.

Õuna-, pirni- ja ploomipuid ning marjapõõsaid on aias mitmeid, suurem osa neist muidugi aianduskoolist pärit. Sordid on valitud selle järgi, et igal aastaajal oleks midagi suhu pista. Kõik aiasaadused kasutavad nad omatarbeks ära, teevad mahla ja moosi. „Seda ei ole, et meie peres keegi hoidiseid ei tahaks“, ütles Lea, mis näitab selgelt, et ema keedetud moosid on kõrgelt hinnas.

Eriliselt särava lööb perenaine siis, kui juttu tuleb õunapuust, mille aretajaks Jaan Kivistik ja mis kannab sordinime 'Lea'. Kui Aivo aianduskooli õppemajandis Siina Ilvese käest kuulis, et selline sort

Pererahvas

müügil on, tõi ta selle kohe oma naisele kingituseks!

„Minu suureks armastuseks on põõsasmارانad,“ osutab Lea maranatele, mille kõrvale on istuma seatud paar konna. Aias võib kasvamas näha mitmeid erinevaid oksapuuliikide sorte, aga ka lehtpõõsaid. Peenrad on ääristatud kividega ning multšitud kiviklibuga, mis muudavad istutusalad väga soliidseks. Aias valitseb kindel kord ning iga taime paigutus on põhjalikult läbi mõeldud. Kõik kivid, mis aeda toodud ja paika laotud on Aivo kätetöö, ütleb Lea tunnustavalt oma mehe poole vaadates.

Maja õuepoolne vaade. Kodukohvik jääb maja vasakusse nurka

Aed on neil pidevas muutumises. Nii on nad jõudnud esimese hooga istutatud taimi juba välja vahetada.

Lea ja Aivo leiavad, et aias töötamine on mõnus ajaviide, mitte tüütu kohustus. „Kui kõik tööd on kenasti järje peal, siis pole raske toimetada,“ ütleb Aivo. Mõlemad on kindlad, et oma tarbeaed peab ikka olema: maasikad, tomat, kurk ja kartul – nendeta ei kujutata aeda ettegi.

Suure rõõmuga tutvustab Lea meile vastvalminud katusealust, mis ehitatud maja seina äärde. Katuse alla on paika sätitud laud ja toolid, mille taga on suvehommikuti mõnus kohvi nautida, kuid kahjuks ei olnud sellel suvel neid hommikuid palju, mil kohvitass käes läbi kastese rohu oleks tahtnud jalutada.

Lapsed kutsuvad seda puhkenurka hellitavalt kohvikuks. „Nad helistavad ja küsivad, et kas kohvik on avatud?“ See tähendab seda, et ema lükkab koogi ahju ning peagi

on kohvik rahvast täis. Liigse tuule ja päikese eest kaitseb katuse all istujaid metsviinapuudest istutatud võresein. Rahuliku meeleolu loob mööda kiveid vulisev vesi.

Tulevikku vaadates tahaksid nad aeda külvata uue muru, täiendada turbaaeda ja rajada püsilillede peenra.

Väga sügava mulje Lea ja Aivo aiast jättis ka aiatagune. Nimelt ei ole mitte kellelgi teisel Râpinas nii muinasjutuliselt romantilist vaadet... 4 lammast ja 3 hobust heinamaal toimetamas. Aiakujunduses nimetatakse seda võtet varastatud vaateks, sest loomad ja heinamaa kuuluvad tegelikult naabritele. Aias istudes ja eelkõige teise korruse terrassilt avanev vaade võib unustama panna, et tegelikult elatakse linnas.

Liisi Kont, kutseõpetaja

Fotod: V.Truija, A.Pedok

Kõrvitsapäev 2015

Räpina Aianduskoolis toimus kolmapäeval, 28. oktoober nüüd juba traditsiooniliseks ürituseks saanud kõrvitsapäev. Enne, kui võtan kokku tänavuse ürituse, tutvustan pisut kõrvitsapäeva tekkimise lugu.

Kõrvitsapäev sai alguse 31. oktoobril 2013. Tulime ürituse korraldamise mõttele seoses suure kõrvitsa saagi ja probleemi ees, mida nendega peale hakata ning pisikene seos on ürituse ajastamisel ka ülemaailmselt tuntud Halloweeniga. Räpina Aianduskooli korraldatav kõrvitsapäev ei ole siiski eesmärgiga populariseerida ülemaailmselt tuntud tava, tähistada Halloweeni. Eelpool mainitud probleem Räpina Aianduskooli kõrvitsapäeva tekkimise loos on tegelikult säilinud mõnes mõttes tänaseni. Kõrvitsaid on väga lihtne kasvatada ja suur saak on kerge tekkima. Samas kõõgiljatöötajaid, kes töötlevad kõrvitsaid, võib lugeda üles ühe käe sõrmedel ning nende vastuvõetavad kogused piiratud. Lisaks sellele vaatab tuntud jaekaubandusketi kõõgiljariiulilt rõõmsasti vastu korraldajatele ära pakendatud Hispaanias kasvatatud kõrvits ja kodumaine lõõgile ei pääse. Nii justkui ei jäägi muud üle, kui kasvatada kõrvitsaid loomadele söötmiseks, seda kindlasti suuresti ka sellepärast, et inimeste teadlikkus kõrvitsa erinevatest kasutamisevõimalustest on pisut piiratud. Ürituse üks olulisem eesmärk ongi tegelikult pöörata inimeste tähelepanu kõõgiljajade tähtsusele meie toidulaua ja nende erinevatele kasutusvõimalustele. Sellepärast on ürituse üheks osaks olnud kõõgiljanduse õpetaja loeng kõrvitsa kasulikkuse, kasutusvõimaluste ja retseptide kohta. Lisaks sellele on olnud inimestel võimalus valmistada loomemaja töötoas erinevaid maitsvaid toite kõrvitsast ning Räpina Aianduskooli sööklas on sellele päevale kohaselt ka kõrvitsatoitude valik.

Pärast ürituse esimesel aastal toimumist oli arvamusi erinevaid, kes vangutasid pead ja ütlesid, et toidu raiskamine. Siiski oli rohkem neid, kes vaatasid asja pisut teise nurga alt ja kiitsid ürituse heaks. Mis peamine, inimesed hakkasid arutlema ja nägema kõrvitsa kasutamise uusi võimalusi. Muideks, pärast ürituse korraldamist on kõrvitsate vastu huvi tundvaid inimesi juba palju rohkem. Selle põhjal võib eeldada, et oleme oma püstitatud eesmärgi saavutanud.

Oleme üritust korraldades lisanud alati midagi uut juurde, sellel aastal keskendusime pisut rohkem porgandile, mistõttu oli ürituse

teemaks „**kõrvits kohtab porgandit**“. Õpetaja **Toivo Niiberg** pidas väga huvitava loengu porgandi kasulikkusest ja Räpina Loomemajas toimus porgandi toitade valmistamise töötuba. Kuna tegemist on kindlasti kogukonnale mõeldud üritusega, siis kaasasime sellel aastal ka Räpina Ühisgümnaasiumi, Ruusa Põhikooli, Räpina lasteaia Vikerkaar ning ka Räpina Muusikakooli. Laternaidsai tõesti palju ja nähes õpilaste osavõtlikkust ja huvi laternate valmistamise vastu, valmistab see suurt rõõmu muidugi kõigile asjaosalistele. Kõrvitsast saab väga ilusaid laternaids ja õpilased on väga loovad nende valmistamisel. Tore oli näha, et teadlikumad korjasid välja kõrvitsaseemned, lõikasid endale kõrvitsa viljaliha ning mõned „vitsutasid“ kohapeal toorest kõrvitsat! ☺

Sillapää lossi rõdul esinenud muusikakooli õpilased ja lossi ees süüdatud kõrvitsalaternad ei jätanud külmaks loodetavasti kedagi, seda hoolimata kargest sügisõhtust ja hirmsast tondijutust ning kõhedust tekitavast tondinaerust, mis kostus kusagilt „kaugusest“. Kõrvitsapäeva lõpetas **Zerkala** tuleteater ja lummas täiskuu, mis paistis üle Sillapää lossi.

Kõrvitsalaternad oli planeeritud viia pärast üritust Elistvere loomaparki loomadele söömiseks, meie plaanile tõmbas paraku pidurit õine külm, mis kahjustas kõrvitsaid nii, et loomad nende söömisest enam rõõmu poleks tundnud. Sellega ei läinud kõrvitsad kuidagi raisku, sest kõrvitsad viidi komposti ja rikastades põllumulda kompostiga on tuleval aastal veelgi suuremaid kõrvitsaid oodata.

Suured tänud kõigile, kes osalesid laternate valmistamisel, nautisid õhtust osa Sillapää lossipargis ja kõigile, kes olid abiks nõu ja jõuga (kõrvitsad olid tõesti rasked) ürituse korraldamisel.

Tõnis Soopere, õppemajandi juhataja

Foto: K. Toom

Zerkala tuleteater

Lahe kõrvits 2015

Kõrvitsapäeva raames toimus ka konkurss „**Lahe kõrvits 2015**“. Kõige rohkem hääli kogus **Triin Abramsoni** valmistatud kõrvitsalatern „**Kass**“. Järgnesid kolm kõrvitsalaternat võrdsete hääletega. Laterna „**Puu**“ autorid on **Gert Linna** ja **Merilin Paulson**. „**Aukudega latern**“ valmistaja pole veel selgunud. „**Prillide ja sarvedega**“ kõrvitsa töid väljapanekule Räpina lasteaed Vikerkaar **Õnneseene rühm**. Nende töö olid kõrvitsapäeva teemaga kõige rohkem seotud (Kõrvits kohtab porgandit).

Õnne võitjatele ja uusi ideid järgmiseks kõrvitsapäevaks!

Muljeid ettevõtluspäevalt Moostes

Neljapäeval, 5. novembril käisid Räpina Aianduskooli õpilased (ME13-12-K, ME12-11K ja KK14-12-K kursused) Põlvamaa Ettevõtluspäeval, mis toimus Mooste folgikojas.

Üsna raske on seda päeva kirjeldada, sest emotsioonid on ikka veel laes. Kõige huvitavam ja kasulik kogemuste saamise mõttes oli see, et mitmed Põlvamaa ettevõtjad tutvustasid oma tegevust. Oma kogemustele tuginedes suutsid nad meid innustada, et ka meie saaksime ühel päeval uhkusega tõdeda – minu ettevõtte ja mina kui ettevõtja.

Tsiteerin Elmo Puidet: "Teate, miks ma olen ettevõtja? Sest mulle hullult meeldib suvel kaks kuud järjest puhata ... ja siis veel talvel ka natuke." Ja sellest mõttest ei haaranud ma kinni sellepärast, et oh, nii lahe, vaid seepärast, et igaüks meist peaks mõtlema, milline elustiil talle endale kõige rohkem meeldib.

Mõnusaid lugusid pajatasid siidrikoja peremees Sulev Nõmmann, käsitööküünalde tootja Merilin Alve ja seebikoja omanik Silver Hüdsi. Neil kõigil on olnud raskeid ja keerulisi aegu, mil poleks üldse uskunud, et ettevõtte toimima hakkab. Vaatamata kõigele toimetavad nad edasi ja on indu täis.

Ettevõtjad panid meid kaasa mõtlema, rääkima, arvamust avaldama, lahendusi leidma ja probleemidele silma vaatama. "Ettevõtja on see, kes algul loobub väga paljust selleks, et hiljem elada nii, nagu ei saa elada väga paljud", lausub Harald Lepisk ja tõi meid pilvepiirilt alla. Unistamine pole keelatud, kuid selle

juures peab ka realsust suutma tajuda. Ettevõtja on samuti amet, kuid see ei ole lihtsalt 8-5ni tööpäev ja nädalavahetused vabad. Eelkõige aga tuleks mõelda, kui palju huvitavaid ideid suudan mina realsuseks muuta.

Kui on plaan, ükskõik kui hull idee see ka poleks, leidub alati keegi, kes seda hullu ideed vajab, nii et haara oma mõttest ja inspiratsiooni ning hakka pihta!

Mõnusat ettevõtmist ja edu andekatele ettevõtjatele! ☺

Kadri Kõomägi, ME13-12-K

Mõttetalgud ettevõtluspäeval

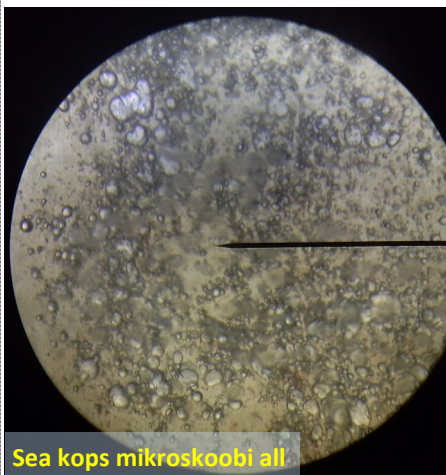
Käisin teaduspäeval

Neljapäeval, 29. oktoobril käisin ma Tallinna Polütehnikumi korraldatud teaduspäeval. Seal toimusid füüsika ja bioloogia õpitoad, kus ma osalesin. Füüsika õpitoas uurisime teiste kutsekooli teadushimuliste õpilastega nelja erinevat lambipirni. Need olid säästupirn, LED-lamp, hõõglamp ja tavaline pirn. Uurisime nende elektrikulu tunnis ja seda, kuidas neil valgus kujuneb. Tunni lõpuks panime tuleviku auto kokku ning räägiti, miks tulevikus kasutatakse rohkem selliseid autosid, mille kütuseks on vesinik.

Bioloogia õpitoas vaatasime ja katsusime sea organeid, näiteks südant, maksa, neeru ja kopsu. Süda oli pooleks lõigatud, et saaksime näha selle osasid. Kops oli kõige pehmem ja seda oli kuidagi mõnus katsuda. Juhendaja ja mõned õpilased said sea kopsu puhuda nagu õhupalli, aga loomulikult mitte nii, et suu puutuks kopsuga kokku, vaid seal vahel oli pikk peenike läbipaistev toru, mille kaudu sai puhuda.

Sea organeid uurimas

Sea kops mikroskoobi all

Järgmisena võtsime väikese jupike oma valikul ühest sea organist, et saaksime selle organi rakke näha. Mina valisin kopsu.

Lõikasin võimalikult peenikesest viilu, et oleks paremini mikroskoobi abil rakke näha.

Kõige lõpuks pidime oma sülje katseklaasi sülitama, et vaadata hiljem oma DNA-d. Kui sülg oli katseklaasis, siis pidime natukene veelahust klaasi panema ning segama selle süljega ära. Kui see oli tehtud, siis pidime tilgakese seebilahust sinna segusse panema ning ootama paar minutit, kuni sülg on pinnale tõusnud. Edasi pidime pipetiga ettevaatlikult sülje katseklaasist välja võtma ning panema klaasalusele, et panna mikroskoobi alla. Kui ma vaatasin oma DNA-d, siis ma olin vapustatud, et pikad peenikesed nõõri moodi moodustised olidki geenid.

Mulle meeldis see teaduspäev väga, sest see oli nii huvitav ja ma ei kahetse seda, et läksin sinna vaatama ja õppima uusi asju.

Jaano Oras, AE15-41-K

Õppekäik Pähnile

Kolmapäeval, 4. novembril külastasime Võrumaal Varstu vallas asuvat RMK Pähni looduskeskust. Meie eesmärgiks oli tutvuda looduskeskusega ja osaleda õppeprogrammis. Õppekäigul osalesid keskkonnakaitse eriala õpilased (KK15-12-K, KK14-12-K) ja õpetajad: Arvi Lepisk, Tarmo Evestus, Svetlana Tund, Uno Minka, Tiiu Ruuspõld ja Öhne Rämmann. Et siinkirjutajale oli seda laadi õppetöö vormiga kokkupuude esmakordne, siis püüan jagada oma muljeid nii hästi ja nii põhjalikult, kui see minul õnnestub.

Rõõmsa ja väga lahke näoga tervitas külalisi majaperenaine ja giid Helina Tammemägi. Alustati kohe maja tutvustamisega. Selgus, et maja oli 125 aastat vana ja siit tuli ka õpilastele esimene ülesanne. Majajuht soovis teada, mis puud on kasutatud maja ehitusel. Et väärika maja seintel oli palgi struktuur kenasti hoomatav ja puuliik tuntav, siis oli õigeid vastuseid palju. Esimene ruum, kus viidi läbi tund, puudutaski metsandust, loodust, puuliike. Eraldi ruumis olid paljudel fotodel kujutatud ristipuid. Selle omapärase pärimiskultuuri nähtuse kohta on raamatu välja andnud tuntud Võrumaalt pärit uurija Marju Kõivupuu. Saime teada, miks ristid puude sisse raiuti, millal, mis eesmärgil seda tehti.

Edasi üllatas meid suur talumajale iseloomulik ahi, milles oli võimalik küpsetada leiba, saia. Õpilased küsisid leivalabida kohta: "Kas sellega saaks ka maitsvat pitsat küpsetada?" Giidi vastus oli loomulikult jaatav ja siis järgnesid naerupahvakad nii õpetajatelt kui õpilastelt.

Õpiprotsessi vastu oli kõigil suur huvi ja uute teadmiste talletamine jätkus aina kasvavas tempos. Järgmises ruumis, kui kõigil, sh õpetajatel olid töölehed käes, hakati lahendama ülesandeid puuliikidest, jahiulukitest ja looduskaitse muudel huvitavatel teemadel. Kõigil olid tõsised näod ees, tekkis elav arutelu ja keegi ei tahtnud oma vastuste eest saada kehva hinnet. Ega õpetajatelgi polnud kerge, sest ka nemad pidid vastama, pidid enda mälu värskendama, sest oleks pisut imelik, kui õpetaja jääb vastustega jänni. Giid

näitas aina uusi eksponaate, mis olid väga maitsekalt, kunstipäraselt ja õpetlikult demonstreeritud. Küsisin, kes on ideede autor, kes on esemed valmistanud. Helina: „Enamus ideedest on enda omad, olen ka mujalt häid mõtteid laenanud, kuid suur toetus on olnud loomulikult RMK juhtkonna poolt.“ Et jahiulukite tundmises polnud Arvi Lepiskile vastast, seda teadsid kõik. Ta hiilgas oma põhjalike teadmistega nii ulukite käitumismaneeride tundmises, kui ka ulukibioloogias.

Lõimumisprotsess mitmes keskkonna valdkonna aines oli jõudnud haripunkti. Käsitleti metsamajanduse probleeme, metsaraiete mahtusid, erinevaid puuliike, mis Eesti metsades domineerivad, puidutööstust, puude raiemeetodeid. Tuvastati kobras, metsnugis, nirk, orav ja teised metsa elukad nende topiste põhjal. Isegi Uno Minka sai sõna sekka ja lõimuda ohutusteemadel, kontrollides ruumide evakuatsiooni märgistust, tuleohutust ja turvalisust. Lõimumise teema läks isegi nii kaugele, et pidime ära arvama, kes oli

autor ETV saates „Metsapeatus“. Et aga sellised tekstid olid mitmel uksel, siis selgus, et need ukSED avanesid tualettruumidesse. Väga huvitav lahendus igatahes. Giidi ladus, sütitav kõne, ülesannete osav ja kaval püstitus andsid lootust, et terve õppepäev kujuneb üli huvitavaks ja meeldejäävaks. Ja mitte keegi selles ei kahelnud. Selgus, et giidi staaž antud ametis on üle 8 aasta ja ta on lõpetanud Võrumaa Kutsehariduskeskuse äri ja ettevõtluse erialal. Igatahes oli giid saanud tugevad teadmised koolist just müügi ja reklaami valdkonnas, kuna oskas iga minuti, iga läbitud teema teha huvitavaks, selgeks ja arusaadavaks.

Maja teisel korrusel jätkus õpitöö liblikate maailmas. Siin paistis silma järjekordne hästi läbimõeldud ruumikujundus ja ekspositsiooni erinevad võtted. Terve ruum oli täis liblikaid, üks kaunim, värvilisem ja köitvam kui teine. Iga külaline sai rääkida liblikatest, valiti välja kõige eksootilisemad, kaunimad iludused. Liike oli palju, nii et silm läks kirjuks, kuid siinkirjutajale jäid eriti meelde "admiral, pääsusaba",

Ei puudunud ka filmiprogramm. 10 minutit sai nautida 1940. aastal valminud Eesti must-valget linasteost, kus kujutati kauneid Eesti maastikke. Lõpetuseks pakkus lahke perenaine ürtidest ja rohtudest valmistatud teed ning kaeraküpsist. Viimaseks pärliks meie pikal sõidul oli Eesti KA tudengite poolt valmistatud puidust ülisuured ruuporid metsa all, mida on ajakirjanduse vahendusel mitu kuud reklaamitud ja peetud väga huvitavateks objektideks. Nii

Ruupor

saime meiegi neid imeasju katsuda, nende kõla proovida.

Kuna kellaosutid olid märkamatuks liikunud õhtupoole, pidime Pähniga hüvasti jätma ja nii võttiski meie kooli staažikas bussijuht Vaper Johanson sihi Rääpina poole. Jõudsimme õnnelikult päralt Rääpinasse. Oli hariv, huvitav õpikogemus.

Öhne Rämmann: „Tänu kõigile, kes aktiivselt osalesid, oli väga kasulik, huvitav päev“. Svetlana Tund: „Suurepärase kogemused, mida saame rakendada õppetöös“. Tiiu Ruuspõld: "Väga sisukas ja huvitav päev".

Taolised õppevormid, lõimumised eri ainevaldkondade vahel rikastavad kindlasti õpiprotsessi ja aitavad õppuritel paremini omandada uusi teadmisi. Soovin, et meil kõigil jätkuks ka edaspidi uusi, tarku ideid, et rikastada õppeprotsessi.

Uno Minka, kutseõpetaja

Foto: A.Lepisk

Keskkonnakaitsjate jahipäev

12. novembril oli niiske sügisene hommik. Asusime kooli juurest teele bussitäie õpilaste ja õpetajatega. Ootusärevus oli suur, see oli minu esimene jahilkäik. Varasemalt on ikka nähtud neid püssimehi siin-seal seismas, kuid need püssimehed moodustavad vaid osa jahiseltskonnast. Tegelikult on jahiseltskonnas palju rohkem inimesi ja igal ühel on oma roll.

Hommikul kogunesime tee ristis, kus alustasime oma jahti. Sissejuhatust toimingud võtsid juba omajagu aega ning kannatus hakkas katkema – tahtsime juba metsa loomi ajama minna. Sain endale raadiosaatja, et sidet pidada teise õpetaja Õne Rämmanniga. Esimene metsatükk oli nii-öelda soojenduseks, lühike ja kohati raskesti läbitav. Hargnesime põlluservas laiali, õpetaja Õne jäi osade õpilaste ja õpetajaga ühele poole, mina läksin teisele poole teiste õpilaste ja õpetajaga. Meie rivi keskel oli ka jahikoer, kes on ajujahis väga oluline abiline. Kui kütid olid paigas, saime liikvele asuda. Mets oli tihe ja palju oli võsa. Hoolimata raskustest kõndisime ja karjusime või pigem kilkasime. Puukstega peksime puid ja olime üpris lärmakad ajajad. Vahepeal kui kõik kadusid silmapiirilt, tekkis küll hirm, siis karjusid kõvasti oma kaaslaste nime ja kui said vastuse liikusid tema hääle poole, et oleks ikka julgem. Esimeses metsas nägime vaid ühte kitse. Metsast välja jõudes õhetasid kõigil põsed, näksisime ja jõime teed ning jaht läks edasi.

Järgmine metsatükk oli juba palju suurem. Maastikuliselt raskem, sest vahepeal oli soine, aga õnneks polnud enam tihedat võsa. Seal metsas valitses täielik vaikus, ei nähtud ega kuulnud kedagi. Jõudsimme taas metsast välja ja kogunesime plaani pidama. Meie jahikoer oli kaduma läinud ning tema otsimisega tegeleti. Otsustasime veel ka kolmanda metsatüki ette võtta. Saime päris kaua oodata, enne kui kütid paigas ning asusime taas metsa läbima. Mets oli väga tihe, kõikjal oksarägastikud ja kuused. Olime juba mõnda aega kõndinud kui avastasime, et oleme

Jahipäeva algus

üksi. Raadiosaatja teel sain Õnega ühendust, nemad olid jõudnud põllu servale, meie olime omapäi – kolm esimese ja kolm teise kursuse tüdrukut ning õpetaja Ain Ruthe. Ei läinud kaua, kui kuulsime lasku ning siis läks asi põnevaks. Raadiosaatjast kuulsin, kui kütid jagasid omavahel informatsiooni. Selgus, et koer ajab siga taga. Kaugemalt oli kuulda juba koera haukumist. Kõndisime edasi ja ootasime juhtnööre. Olime natukene rajalt kõrvale kaldunud, aga õnneks kuulsid meid kütid ja juhatasid metsast välja. Sihile jõudes pidime ootama, sest koer ajas veel siga taga. Oodates oli tunne, et roniks puu otsa, sest seal tundus olevat turvalisem. Kartsin, et siga jookseb meie poole, sest koera haukumist kuulates arvasime nad olevat meie ees asuvas metsas. Kuid siis kostus lask ja raadiosaatjast kuuldus: "Loom on maas!". Liikusime kiiresti metsast välja, et näha siga, kelle kätte saime. Seani jõudes nägime, et õnnitleti looma laskjat, kellele pandi kuuseoks mütsi vahele. Selgus, et metsas lasti ka teine siga, kuid veidi pisem. Tegime veel mõned ühispildid ning asusime koduteele.

Emotsioonid oli laes: rõõm, hirm, adrenaliin – kogu kompott. Olin väga rahul meie õppepäevaga, see oli suurepärane kogemus ja kindlasti tahan veel jahil kaasa lüüa, kui tuleb selleks võimalus.

Ketlin Bergmann, KK14-12-K

Foto: A. Ruthe

http://ak.rapina.ee/pg/galerii/var/15.11.12_Jaht/index.htm

Väätsa prügilas

Keskkonnakaitsja esimene ja teine kursus ning mitmed õpetajad külastasid neljapäeval, 29. oktoobril Väätsa prügilat ja Rexest Gruppi, kus saime kõik palju uusi ja huvitavaid teadmisi. Külastamise eesmärgiks oligi aimu saada tänapäevasest jäätmekäitlusest.

Väätsa prügilas nägime boksideks jaotunud hooneid, kus igal boksis oli oma otstarve. Esimeses oli elektri- ja elektroonikaseadmed, teises paber ja papp, kolmandas segapakendid, neljandas oli sorteerimine, kuhu tulid kõik jäätmed. Nägime ka kuidas paber ja

papp pressiti kokku suurteks pakkideks ning kuidas toidujäätmeid hügieniseeriti ja pärast ladustati. Paber, papp ning kartongpakendid tuuakse ka Rápina paberivabrikusse, et saaks uut paberit valmistada.

Rexest Gruppi külastades nägime kuidas toodeti plastikust ehitusmaterjale. Neid ehitusmaterjale valmistatakse taaskasutusse võetavatest plastpakendijäätmetest (piima-, hapukoorepakendid jne). Seal valmivad ehitusmaterjalid on keskkonnasõbralikud, ilmastikukindlad, hooldusvabad, mittetoksilised ja pikaajalised. Materjalid sobivad väga hästi väikeehitisteks: kuurid, aiameöbel, terrass, liiva- ja lillekastid.

Kaidi Paas, Geija Orav, Elise Hartmann, KK15-12-K Foto: A. Lepisk

Pressitud plastpakendijäätmed ...

... ja valmistoodang

Mine metsa ehk tugevam jääb ellu

14. oktoobril saadeti õpilased, õpetajad ja muud asjaosalised metsa. Mitte, et kellelgi oleks visanud maks üle kopsu ning ta kõik metsa saatnud, vaid hoopis toimus väikest sorti matk, orienteerumisvõistluse ja grilliõhtuga.

Kokku saadi kell neli pärastlõunal ning kui kõik pead olid kokku loetud, võeti samm RMK matkarajale, mis asus umbes kolme kilomeetri kaugusel. Kohale jõudmiseks pidi mööduma tundmatutest kortermajadest, ületama sõidutee ja kõndima maantee ääres. Seda kõike poolpilvise taeva all, kuid õnneks ilma erilise tuuleta. Metsa jõudes oli vaja läbida veel poolteist kilomeetrit, kus ümberringi polnud ühtki märki tsivilisatsioonist ning ainukeseks saatjaks oli meile linnulaul. Eksimisvõimalus oli nulliligidane.

Kohale jõudes veenduti jälle, et kõik oleksid enam-vähem alles ja seejärel moodustati kahesed tiimid, anti GPS ja paber näppu ning suunduti metsasügavustesse. Esimene ülesanne oli proov aru saamaks, kuidas kõik toimuma hakkab. Teise ülesandena pidi ära mõõtma palgijupi, kasutades ainult Looja poolt antud jäsemeid. Kolmandas väljakutses tuli natuke rohkem ajusid ragistada ning matemaatiliste valemitega paika panna maa ja murdunud puu vaheline nurk. Sellele järgnes puu ümbermõõdu välja arvutamine,

Teel metsa

kus nagu eelmiseski ülesandes, oli näha Valdur Truija käekirja. Siis mõtles GPS meiega nalja teha ning suunas meid ülesandeta võssa, kus peale seente me väga midagi ei leidnud. Ei läinud kaua, kui leidsime üles viienda ülesande, milleks oli kivi massi ära arvamine. Viimaseks ülesandeks oli käbide prügikorvi viskamine ja see nõudis omajagu täpsust. Kuna olen praktiseerinud sellist täpsusviset juba mõnda aega, mitte just käbidega, küll aga salvrätikutega, istusin kannule suhteliselt enesekindlalt. Aga kuna salvrätik ja käbi kuuluvad ainuüksi struktuuri poolest erinevatesse kategooriatesse, sain ma viiest käbist ühe sisse, teised puudutasid hellalt prügikorvi ning kukkusid oma soovi järgi metsapinnale tagasi.

Finišisse jõudes pakuti ellujääjatele kehakinnituseks grillitud sardelle, salatit ning sooja teed. Kui kõigil kõhud täis söödud, kuulutati välja parimatest parimad, kes said ise endale auhinna valida. Istuti veel mõnda aega lõkke ümber ning siis saadeti kõik sinna, kust nad tulnud olid ehk ühikasse. Pärast kõiki neid võsas ekslemisi ning muid loodusekstreemsusi sai tagasiteel nautida päikeseloojangut ning head seltskonda. Mida võib üks hing veel tahta!

Argo Ainjärv, ME13-11-K

Foto: T. Abramson

http://ak.rapina.ee/pg/galerii/var/15,10,14_Matk/index.htm

Suur võrkpall Räpina Aianduskoolis

16. novembri õhtupoolik tõi aianduskooli võimla rahvast täis. Toimus iga-aastane kooli võrkpalli võistlus. Juba peale kella nelja alustasid õpilased ja õpetajad soojendusega ning kaasa elama tulnud pealtvaatajad võtsid kohti sisse.

Õpilased olid esindatud kahe võistkonnaga. 3mp võistkonnas kuulusid: Markkus Janek Mitri, Kris Käos, Jekaterina Svaiger, Polina Jakovleva, Jelizaveta Lakhtina. Esimeste kursuste koondises mängisid: Egert Aug, Jaano Oras, Tanel Rätsep, Rebecka Herzmänn, Jürgen Korotejev -Piir. Neile astusid vastu Räpina Aianduskooli töötajad: Priit Karjane, Heini Lumpre, Valdur Truija, Erik Rüütel, Heleen Luuka, Liisi Kont, Janely Org ning Maarja küla töötajad: Huko Laanoja,

Võitjad

Lii Laanoja, Siim Latik, Hippe Oimet, Silas Gerdes, Tarmo Määr.

Võistlus toimus nelja võistkonna vahel, turniirisüsteemis, iga vastasega mängiti üks geim. Mängud pakkusid mõnusat pinget, sest mitmel korral oli võistlus tasavägine. Enne viimast mängu töötajate ja 3mp kursuse vahel oli lõppjärjestus lahtine, kuid lõpuks näitasid aianduskooli töötajad oma ennenägematuid võimeid ning alistasid kindlalt 3mp ja kindlustasid sellega endale esikoha! Teise koha saavutasid Maarja küla töötajad, kolmandaks tuli viiekesi mänginud 3mp võistkond ning neljandaks tublilt ja julgelt esinenud esimese kursuse võistkond.

PS! Võrkpalli treeningud toimuvad endiselt esmaspäeviti ja kolmapäeviti kella viiest seitsmeni võimlas.

Heini Lumpre, õpetaja

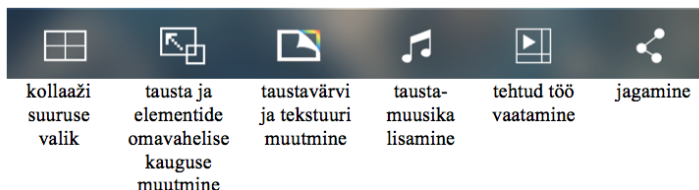
Foto: L.Palu

Haridustehnoloogi minutid

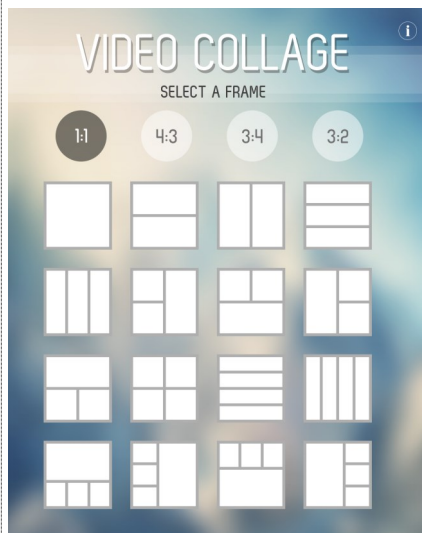

Teeme kollaaže!

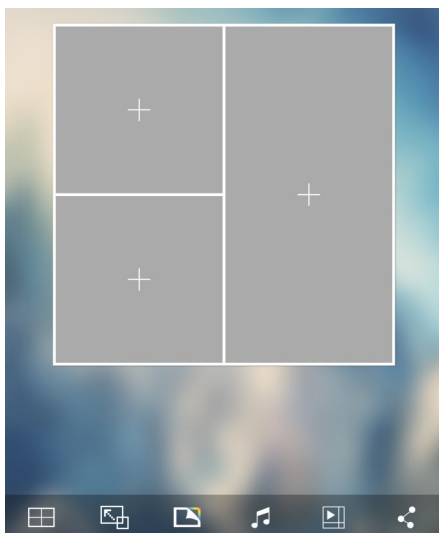
Video Collage on lihtsalt kasutatav rakendus, mis võimaldab üheks kollaažiks liita nii foto kui video. Veel saab muuta taustavärvi ja mustrit ning lisada taustamuusikat. Tehtud kollaaži saab salvestada oma seadmesse, Dropboxi või laadida üles sotsiaalmeediasse (Facebook, Instagram, Twitter, Youtube). Äpp töötab nutiseadmes (nutitelefonis ja tahvelarvutis) ning on tasuta oma seadmesse installeeritav.

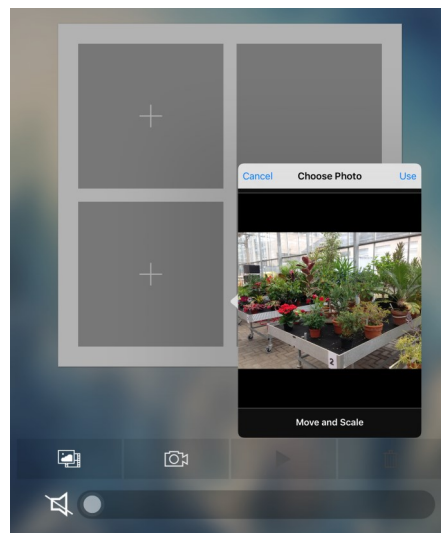
Joonis 3. Menüü

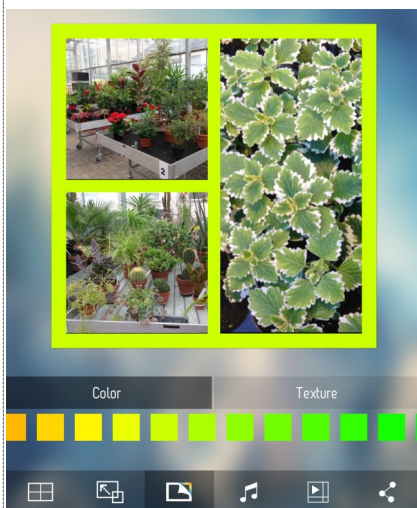
Joonis 1. Rakenduse avaleht koos kollaaži suuruse valikuvõimalusega.

Joonis 2. Valitud kollaaži põhi.

Joonis 4. Seadmest foto valimine.

Joonis 5. Tausta värvi ja mustri lisamine.

saab ka kollaaži tegemise ajal filmida (Joonis 4). Kollaažielementide lisamise järel on võimalik valida sobilik taustavärv või muster (Joonis 5). Enne salvestamist vaata oma töö üle ning veendu, et kollaaž valmis just sellisena nagu tarvis. Viimaseks jääbki tehtud töö salvestada või jagada sotsiaalmeedias. Video Collage salvestab tehtu mp4 failina (Joonis 6).

Katrin Uurman, kutseõpetaja

Lingid allalaadimiseks:

Androidile: <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.leyiapps.videocollage>

IOSile: <https://itunes.apple.com/us/app/photo-video-collage-maker/id892312330?mt=8>

Kollaaži tegemiseks ava rakendus ning vali sobilik töös paiknevate elementide (fotod, videod) omavaheline proportsioon ning seejärel sobilik elementide arv ja paigutus (Joonis 1). Järgmisena avaneb aken, kuhu saab hakata paigutama fotosid ja videosid (Joonis 2). Menüüst (Joonis 3) saab valida mitmeid tegevusi – saab muuta kollaažielementide omavahelist kaugust ja raami suurust, muuta taustavärvi ja lisada mustreid, tekstuuri, lisada taustamuusikat, vaadata tehtud tööd ning seda salvestada, jagada. Fotosid saab kollaaži tegemiseks valida oma seadmest, videosid

Joonis 6. Salvestatud kollaaž videofailina.

Gruusia – külalislahkuse maailmameistrid

Räpina Aianduskool on koos paljude teiste Eesti kutsehariduskoolidega osalemas ühises rahvusvahelises koostööprojekti „Eesti parim praktika Gruusia kutsehariduse konkurentsivõime toetuseks“. Projekti raames külastati Gruusiat maikuus ja nüüd oktoobris.

Eesti Välisministeerium on läbi oma arengukoostööprogrammi rahastanud projekte neljas arengukoostöö sihtriigis: Afganistanis, Ukrainas, Moldovas ja Gruusias. Kutsehariduse arengukoostöö Gruusiaga on nende projektide toel toimunud alates 2005. aastast, osaliseks erinevad Eesti ja Gruusia kutseõppeasutused ning haridusministeeriumid ja teised keskasutused.

Välisministeerium kiitis mai keskpäigas heaks SA Innove esitatud järgmise perioodi Eesti ja Gruusia kutsehariduse arengukoostööprojekti, kus osaleb juba ka Räpina Aianduskool.

Suvilad mägedes

5.-12. oktoobrini toimunud visiidi käigus Gruusiasse osalesime konverentsil *Learning Festival Tbilisi*, millega lõpetati eelmine ja alustati uus projekt. Uus projekt, mis kestab 2017 aasta lõpuni on jätkuks eelmisele kutsehariduse reforme toetavale projektile Gruusias. Üldesmärgiks on Gruusia kutsehariduse maine tõus õppurite ning tööandjate silmis ja fookus 4 tegevuste kogumil:

- 1) 8-10 jätkuõppe mooduli ette valmistamine rakendamiseks alates 2018.a, sh rahvusvaheline ühisõppekava, mis võimaldab õpilaste vahetust Gruusia ja Eesti vahel
- 2) Eesti kogemuse kasutamine Gruusia kutsehariduse välishindamissüsteemi uuendusteks ning assessorite koolitus
- 3) Gruusia pilootkoolide/kolledžite juhtkonna oskuste täiendamine kvaliteedijuhtimiseks oluliste andmete kogumise ja analüüsi osas
- 4) Gruusia pilootkoolide õpetajate jätkukoolitus pedagoogilise ja erialase kutsepädevuse tõstmiseks.

Projekti osaleb 8 Gruusia pilootkooli/kolledžit ja 9 kutseõppeasutust Eestist, esindatud on erinevad prioriteetsed majandusvaldkonnad.

Tööturul toimuvad muutused esitavad uued nõudmised ka koolilõpetajate teadmistele ja oskustele, mis on alu-

seks jätkumoodulite välja töötamisel, et pakkuda õppuritele võimalust oma kvalifikatsiooni kas täiendada või laiendada ja olla seega konkurentsivõimelisem. Rahvusvahelise ühisõppekava arendamine Eesti ja Gruusia vahel loob võimaluse Gruusia õpilaste õppimiseks Eestis (aga ka vastupidi) ja ettevalmistust ühinemiseks Euroopa mobiilsusprogrammidega. Pidevad arengud nõuavad ka õpetajate jätkuvat enesetäiendamist: stažeerimine Eestis, aga ka team-teaching Eesti ja Gruusia õpetajate koostöös on osutunud parimaks meetodiks, mida saab kasutada ka uue projekti korral.

Seminar Kobuleti ametikoolis

Ettevalmistused festivali avamisel

Eestlased Rāpinast ja Valgast

Aianduskooli partnerkooliks Gruusia lääneosas, Adžaarias (Musta mere ääres) asuv Kobuleti kutsekool **Akhali Talga**. Tegemist on regionaalse kutseõppekeskuse tüüpi riikliku õppeasutusega, st seal on palju õppevaldkondi ja õppekavu. Kool on suhteliselt suur, õppe läbiviimise õigus on kuni 900-le õppijale Kobuletis ning loodavas filiaalis Adžaaria mägipiirkonnas täiendavalt 200-le õppijale (eelkõige planeeritakse sinna aianduse eriala). Kobuleti kooli suuremad õppevaldkonnad on turism (sh ka majutus ja toitlustus), ehitus, IKT, põllumajandus, tervishoid, lisaks üksikute erialadena veel puidutöötlus, pangateller jt. Kool on ka aktiivne täiskasvanukoolitaja.

Nende koolis (tegelikult pea kogu Gruusias) aianduserialasid veel ei õpetata, kuid huvi, vajadus ja soov sellega alustada on suur. Samuti on suur huvi maastikuehituse ja võimalik, et ka floristi erialal õppe loomisele Kobuleti koolis.

Otsesteks partneriteks on eelkõige direktor Davit Mtšedlišvili ja asedirektor Kakha Bolkvadze, ka õppekavajuht Irma Megrelidze. Nooremaedniku õppekava väljatöötamisel on aianduskooli poolseteks võtmeinimesteks Urmas Roht ja Liina Palu ning vähemalt üks aianduse õpetaja. Põhiline töökeel on vene keel.

Kuna Gruusia visiidi päevakavad ja tegevuste järjestus ning ülesehitus olid suhteliselt sarnased kevadise külaskäiguga, mida kirjeldas Kaia 19. juuni aianduskooli koolilehes, siis üle korrata ei tahaks. Kõigi Kaia kirjeldatuga tuleb nõustuda. Külaliste vastuvõtt on grusiinidele au asi ja see külalislahkus ning soojus paistab igast sammust ka välja. Samuti peab kiitma gruusia kööki, mis on väga rikkalik ja ka maitsev. Erinevalt kevadisest külaskäigust, näitas Gruusia loodus ka oma teist palet. Muidu soojale subtroopilisele Gruusia kliimale

Üleujutus Kobuleti tänavatel

olime tunnistajaks ka pea ööpäev kestnud äikesele ja suuremat sorti tormile. Selle tagajärjel tormasid vihmaveed mägedest alla ja üle jõgede kallaste ning tagajärjeks üleujutatud koduõued ja linnatänavad Kobuletis, seiskunud liiklus Batumi ja Kobuleti vahel. Kaia kirjeldatust peegelsiledast Mustast merest oli saanud mäslev Must meri, kust tuli rannavalvel välja ajada mõni *hull eestlane*, kes oli sooja, umbes 23 kraadist merd nautima läinud.

Sõites ringi Gruusias ja külastades mitmeid külasid ja linnu, avaneb pilt mitmenäolisest Gruusiast. Seal on kõike - rikkust, vaesust, looduslikke väga kauneid kohti, samas tühermaid. Üks mis siiski ühendab on lahkus ja sõbralikkus ning pole vahet, kas suhtled taksojuhi-ga, õpetajaga, kooli direktori või müüjaga turult. See on see, mis tekitab tunde, et sa oled oodatud ning tulevikus tahaks jällegi külastada seda kaunist maad.

Priit Karjane, maastikuehituse juhtõpetaja

Fotod: K.Toom

Ühispilet sõpruskooli töötajatega

Melbourne'i Kuninglik Botaanikaaed

Selle aasta oktoobrikuu teisel poolel õnnestus külastada Austraaliat ja mõningaid emotsioone sealsetest botaanikaaedadest tahksingi Teiega lehe vahendusel jagada. Austraalias on kokku üle 140 botaanikaia, mina jõudsin külastada neist vaid nelja suuremat. Alustaksin ülevaadet Melbourne'i Kuninglikust Botaanikaaiast, kuna seda aeda külastasin esimesena. Aga kõigepealt mõni sõna ka Melbourne'ist. Linn on suuruselt teine Austraalias ja Victoria osariigi pealinn. Melbourne asub riigi kaguosas ja seal elab umbes 4,5 mln inimest. Linn ise koos arvukate eeslinnadega, ehk täpsemalt lausudes linnastu laotub veidi vähem kui 10000 km², läbi linna voolab maaliline Yarra jõgi. Melbourne'il puudub selgelt väljendunud kesklinn, linnasüdameks peetakse vana, Flinders Street'il asuvat vaksalihoonet. Sealt laialihargnevaid tänavaid palistavad kõrghooned ja lõputu kaubandus. Mis linnapildis silma jäi oli hiinlaste silmatorkav rohkus, neid elas siin lausa linnaosade kaupa.

Melbourne'i Kuninglik Botaanikaaed asub lausa kesklinnas ja koos King's Domain'iga moodustab linna roheline südame. Botaanikaaed on üks Austraalia vanimaid, asutatud juba 1846. aastal. Aed on 38 ha suur ja siit käib läbi keskmiselt 1,6 mln külastajat aastas. Kokku kasvab aias uudistamiseks umbes 10000 erinevat taimeliiki, mida saab imetleda aastaringselt. Etterutavalt tuleb öelda, et Austraalia botaanikaaedade külastamine on prii, piletitraha pole vaja maksta. Tänu suurusele, on botaanikaaed lisaks taimesõpradele meelispaigaks linlastele, kes astuvad siit päeva jooksul läbi, et puhata ja sirutada end murul või nautida lihtsalt linnulaulu ja privaatsust. Kõikjal leidub keskrohelust eraldatust pakkuvaid nurgakesi.

Melbourne'i vaksal on linna süda

Avarad muruplatsid ja kõikjal pingid puhkuseks

Kõikjal maitsekalt kujundatud kollektsioonid

Avarad muruväljakud ja õdus kohvik pakuvad samuti lõõgastuseks piisavalt võimalusi. Nii oligi kõikjal näha murul lesivaid, mängivaid või piknikku pidavaid seltskondi, samuti üksindust nautivaid külastajaid.

Omaette tore oli see, et aias kasvasid läbisegi koos nii sukulendid, palmid, bambused, puud-põõsad kui ka lilled, mis olid osavalt ja maitsekalt ühiseks ekspositsiooniks sulatatud. Pargiteede veerde ja puie varju oli asetatud piisavalt pinke, kus meile harjumatu +35° kraadise päikeselõõsa eest varju otsida. Samas ei tundunud palavus häirivat arvukalt liikvel olevaid tervisesportlasi, kes rahumeelselt päikeselõõsas aias ringi sõrkisid. Taimekollektsioonides olid esindatud nii Austraalia pärismaised taimed, kui ka taimed kõigist muudest maailmajagudest. Väga majesteetliku ja võimsa mulje jätsid eri liiki vanad eukalüptid ja araukaariad, mille eluiga ulatus paarisaja aasta taha. Eukalüptid, mida tuntakse umbes 800 erinevat liiki, on pea eranditult Austraaliast pärit, mõned liigid pärinevad ka Uus-Guineast ja Malaisia kaguosast. Eukalüptiõist on usutavasti igaüks kuulnud ja kindlasti teatakse ka seda, et eukalüptid on maailma kõige kõrgemaks kasvavad lehtpuud. Mõned liigid neist suudavad sirguda suisa 100 m kõrgusteks. Õied näevad neil välja sellised, nagu oleks tammetõrumütsile karvad külge kasvanud. Euroopas, eriti just Portugalis, kasvatatakse kiirekasvulisi eukalüptiliike paberitööstuse tooraineks. Iidse okaspuuperekonna araukaaria 20 liigist on Austraalias looduslikult kasvamas 2 liiki. Neid näeb looduses järskudel mäenõlvadel kasvamas, kuid tihti ka alleena linnatänavatele istutatult.

Üsna paljud taimed olid mulle juba vanad tuttavad, kuid enamus ikkagi võõrad. Austraalia taimeistik koosneb valdavalt endeemsetest liikidest, mida muudel mandritel ei kohta. Kuna oli kevad, siis paljud liigid õitsesid või olid õitsemist alustamas ehk ka juba lõpetanud. Õiteilu jätkus kõikjale, kuid õitest kirjutaks ehk järgmine kord. Kogu see ilu laiub lainja reljefiga alal, mille keskme moodustab väiksema järve mõõtu sopiline veesilm. Sellel troonis uhkelt musta luige paar koos poegade. Kel aega roh-

Eukalüptiõied on huvitavad

kem, võis nautida majesteetlikku paadiretke saarte vahel, imetleda kallastel pikutavaid kilpkonni ja vees ujuvaid värvilisi kalu. Aia servaalad tõusevad laugjalt kõigis suundades kõrgemale ja mõnes paigas pole nad tegelikult sugugi nii laugjad. Aeg taimi imetledes möödus kiirelt ja botaanikaaed läheb õhtupoolikul kell viis juba kinni. Austraalias ongi esialgu harjumatu see, et kella viiest on enamus vaatamisväärsusi lukus. Külastuse kokkuvõtteks julgen arvata, et Melbourne'i Kuninglik Botaanikaaed ei jäta külmaks kedagi, kes sinna sisse peaks astuma.

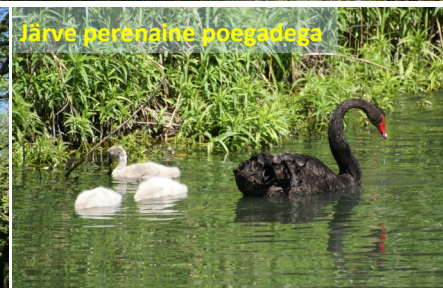
Urmas Roht, aianduse juhtõpetaja

Igal sammul oli kasutatud kuivalembeseid taimi

Lopsaka taimestikuga jõekaldad

Järve perenaine poegadega

Majesteetlik paadisõit järvel

Päril ja pahn

... ärge visake pärleid sigade ette ... (Mt 7-6)

Ma leidsin pärli keset infopahna, pelk kahtlus tekkis, ehk on võltsitud. Reklaami peale kokku tormas rahvas, jäi mulle selles tabamata ime peidetuks. Kui ühel meeldib tütar, teisel ema, siis mõlemad on pärli leidnud nemad. Ei tasu oma tõde kõigi tarbeks välja öelda, mis päril, kes siga, jätta pigem enda teada.

Kirjandus:

Krõlov, Ivan. Kukk ja pärlitera.
Vilde, Eduard. Tabamata ime.

Jaan Kivistik, 17.08.2015

Õnnitleme

Õpilasesinduse juht — Eliisabet Ojar

Tänuõnnad pargikoristajatele

Täna suurepärase sügisese pargikoristuse eest kõiki, kes olid lehekoristus-päeval abiks. Erilised tänuõnnad aga **Madis Orasele**, kes sel aastal tegi väga suure töö ära John Deeri masinat kasutades ja muutis nõnda õpilaste töö tunduvalt kergemaks. Samuti tänud õpetaja **Aivo Pedoskile**, kes koolimaja ümbruses tegi õpilastega tubli töö puhuritega. Täna **Tõnis Sooperet**, kes organiseeris riisumispäeva ning peale tööd pakkus õpilastele saiakesti ja kuumateid. Kõige erilisemad tänud lähevad aga **pargihaldjale Helve Eesmaale**, kes isiklikult jõudis väga palju aidata nii metsapargi osas, kui ka eespoolisel alamaani kummardus Sulle selle eest, et oled nii hea ja abivalmis inimene!

Ille Rämmer, pargiaednik

Floristid istutasid tulbisibulaid

Kaunil ja soojal 4. novembrikuu hommikul istutasid Räpina Aianduskooli floristid eriala esimese kursuse õpilased põllule tulbisibulad. Firma Schetelig tegi sibulliledele sooduspakkumise. Floristidel on alati lõikelilli vaja, sellepärast olimegi sibulate üle väga õnnelikud ja panime nad kevadeks maha, et lilli maikuus oma töodes kasutada. See oli viimane aeg sibulate maha panemiseks, sest maa oli külmumata ja tulbisibulate ennetalviseks juurdumiseks veel sobiv. Tulbisortideks olid punasevärviline triumftulp 'Couleur Cardinal', musta värvi hiline lihtõieline 'Queen of Night' ja puna-kollasekirju darwinhübriid 'Banja Luka'.

Kõigepealt valisime lillede istutamiseks floristipõllul sobiva koha. Siis asetasime põllule vaiadega pika nõõri, selleks et peenrarida tuleks sirge. Kaevasime nõõri eest umbes 10-15 cm sügavuse vao ja asetasime sibulad üksteisest vähemalt 7 cm kaugusele. Seejärel ajasime tulpidele mulla peale, kuid ei tallanud mulda kinni, sest see on tulpidele parem. Tulbisibulad said maha pandud, hiliskevadel näeme nende kauneid õisi!

Alice Herzmann, FL-15- 41-K

Svetlana istutamas

Foto: Loore-Ly Mahla

Õnnitleme

Õpilasesinduse asejuht — Egert Aug

Toataimede segadik

Toataimede eestikeelsetes nimedes on tähed natuke sassi läinud. Tähed on segamini kogu nime ulatuses. Paiguta tähed õigesti ümber tühjadesse ruutudesse. Lahendamise hõlbustamiseks on osad ruudud värvitud. Värvitud ruutudes on kõigis sama täht. Lahendussõna saab nummerdatud ruutudest. Lahendussõnu ootame 10. detsembrini aadressil helen.truija@aianduskool.ee

Õigesti vastajate vahel loositakse auhind!

Oktoobrikuu ristsõna õige vastus oli **AED KORDA**. Auhinna võitis **Heli Poikalainen**! Palju õnne!

N	I	N	A	G	O		B	A	L	I	O	T	A	O			
V	A	L	I	R	O	N	I		O	I	V	A	B	E	L	L	A
M	E	P	A	L	I	A		K	A	J	A	N	E	I	A		
L	A	P	U	V	I	I	T	A	M		N	A	I	T	N	E	K
V	I	H	M	Ö	L		D	A	N	V	N	A	L	L			
L	A	L	A	R	I	L		K	I	H	A	K					
M	I	K	S	B	E	L		H	O	I	O	M	Ä				

		1														2
				3										4		
														5		
																6
																7
																8
																9
																10

Kolhoosnike nääripidu

10. detsembril algusega kell 19.00

Näärivana ootab igalt kursuselt etteasteid: **playback** või **tants** või **luuletus**.

Auhinnad parimatele kostüümidele ja etteastetele!

Aeg & Vaim
TEMPUS & SPIRITUS

Suured tänud kõigile, kes lehenumbri ilmumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid

kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Pargi tn 32, Räpina 64505

Toimetaja Külli Nõmmistu Küljendaja Valdur Truija

Novembrikuu nali

Ilus varajane hommik. Kaks jahimeest kõnnivad metsas. Järsku sosistab üks teisele:

"Nägid?"

"Ei!"

"Rabakana lendas just üle meie peade!"

Lähevad edasi. Esimene ütleb jälle:

"Nägid?"

"Ei!"

"Oled vist päris pime? Jänes lippas just põõsastest minema!"

Hetke pärast küsib esimene uuesti:

"Nägid?"

Teisel juba piinlik, mõtleb hetke ja ütleb:

"Nägin!"

"Noh, aga miks sa siis sisse astusid?"